

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Διάλεξη 6

Ιουστινιανός Α' (β' μέρος: 548-565) – Διάδοχοι Ιουστινιανού:
Ιουστίνος Β' (565-578) – Τιβέριος (578-582) – Μαυρίκιος (582-602) -
Φωκάς (602-610)

Νικόλαος Γ. Χαραλαμπόπουλος
Τμήμα Φιλολογίας

Σκοποί ενότητας

Στην έκτη διάλεξη επιδιώκεται η παρουσίαση των ιστορικών γεγονότων που διαδραματίστηκαν κατά τη διάρκεια της βασιλείας του Ιουστινιανού (μέρος β') και των διαδόχων του.

Περιεχόμενα ενότητας

1. Ιουστινιανός Α' (β' μέρος: 548-565).
2. Διάδοχοι του Ιουστινιανού:
  - Ιουστίνος Β' (565-578)
  - Τιβέριος (578-582)
  - Μαυρίκιος (582-602)
  - Φωκάς (602-610)

Περιγραφή μαθήματος

Η έκτη διάλεξη εστιάζει στα ιστορικά γεγονότα που διαδραματίστηκαν τη δεύτερη περίοδο της βασιλείας του Ιουστινιανού Α' (548-565) και των διαδόχων του. Πιο συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων, εξετάζεται ο Γ' Περσικός Πόλεμος, η καταδίκη του μονοφυσιτισμού από την Ε' Οικουμενική Σύνοδο της Κωνσταντινούπολης, η Πεντηκονταετής συνθήκη ειρήνης ανάμεσα στο Βυζάντιο και τους Πέρσες, η νίκη του Μαυρικίου εναντίον των Περσών και οι συνθήκες ανάμεσα στον Αβάρους και το Βυζάντιο.

Ιουστινιανός Α' (548-565)

- 548. Πεθαίνει η αυγούστα Θεοδώρα.
- 549-557. Γ' Περσικός Πόλεμος.
- 552. Οι Γότθοι συντρίβονται από τον Ναρσή στη θέση Busta Gallorum της Ουμβρίας. Ο Τωτίλας σκοτώνεται στο πεδίο της μάχης. Ο νέος αρχηγός τους Τεΐας ηττάται κοντά στο Βεζούβιο.
- 553. Ε' Οικουμενική Σύνοδος της Κων/πόλεως: καταδίκη του μονοφυσιτισμού.

Ιουστινιανός Α' (548-565)

- **554.** Ο Ναρσής νικά στην περιοχή της Κομπανίας τους Αλαμανούς και τους Φράγκους-Εισάγεται η αναπαραγωγή του μεταξοσκώληκα στην αυτοκρατορία.
- **558.** Νέα έξαρση της πανώλης.
- **559.** Οι Κοτρίγουροι Ούννοι απειλούν την Κων/πολη: ο απόστρατος Βελισάριος αντιτάσσει επιτυχημένη άμυνα.

Ιουστινιανός Α' (548-565)

- **562.** Πεντηκονταετής συνθήκη ειρήνης ανάμεσα στο Βυζάντιο και τους Πέρσες: το Βυζάντιο πληρώνει ετήσιο φόρο 30.000 νομισμάτων, η Περσία αναγνωρίζει τη βυζαντινή κυριαρχία στη Λαζική.
- **563.** 25 Δεκεμβρίου: Εγκαινιάζεται για δεύτερη φορά ο Ναός της Αγίας Σοφίας στην Κωνσταντινούπολη.
- **565.** Μάρτιος: Πεθαίνει ο στρατηγός Βελισάριος.
15 Νοεμβρίου: Πεθαίνει ο αυτοκράτωρ Ιουστινιανός.

Οι Διάδοχοι του Ιουστινιανού: Ιουστίνος Β' (565-578) – Τιβέριος (578-582)

- **565.** *15 Νοεμβρίου:* Ανακηρύσσεται αυτοκράτορας ο Ιουστίνος Β' ο οποίος θα παραμείνει στο θρόνο μέχρι τις 5 Οκτωβρίου του 578.
- **573-574.** Ο Χειρουβικός Ύμνος εισάγεται στη Θεία Λειτουργία.
- **578.** Ευτυχίου Κων/πόλεως Τροπάριον *Τοῦ Δείπνου Σου τοῦ Μυστικοῦ.*
- *6 Οκτωβρίου:* Αυτοκράτορας του Βυζαντίου ανακηρύσσεται ο Τιβέριος ο οποίος θα παραμείνει στο θρόνο μέχρι τις 14 Αύγουστου του 582.

Οι Διάδοχοι του Ιουστινιανού: Μαυρίκιος (582-602)

- **580.** Τα βυζαντινά στρατεύματα με αρχηγό τον Μαυρίκιο διαβαίνουν τον Ευφράτη και φτάνουν κοντά στην Κτησιφώντα.
- **582.** *14 Αυγούστου:* Νίκη του Μαυρίκιου εναντίον των Περσών στην περιοχή της Κωνσταντινής.
- Ο Μαυρίκιος αναγορεύεται αυτοκράτορας του Βυζαντίου. Στον βυζαντινό θρόνο θα παραμείνει μέχρι τις 23 Νοεμβρίου του 602.

Οι Διάδοχοι του Ιουστινιανού: Μαυρίκιος (582-602)

- **586.** Νίκη των βυζαντινών στρατευμάτων υπό τον Φιλιππικό εναντίον των Περσών στη θέση Σολάχων της Αρμενίας.
- **591.** Η Περσία, υπογράφει νέα συνθήκη και επιστρέφει στο Βυζάντιο το Δάρας, τη Μαρτυρόπολη και μεγάλο τμήμα της Αρμενίας.
- **592.** Συνθήκη ανάμεσα στους Αβάρους και το Βυζάντιο.

Οι Διάδοχοι του Ιουστινιανού: Μαυρίκιος (582-602)

- **593.** Ισχυρά βυζαντινά στρατεύματα υπό τον Πρίσκο διαβαίνουν το Δούναβη στο ύψος της οχυρής θέσης Δορόστολον (σημ. Σιλίστρα Βουλγαρίας) και καταδιώκουν τα τῶν Σκλαβηνῶν ἔθνη. Τις επιχειρήσεις συνεχίζει τον επόμενο χρόνο, χωρίς όμως επιτυχία, ο αδελφός του αυτοκράτορα, Πέτρος.
- **595.** Ο Πρίσκος ανακαταλαμβάνει από τους Αβάρους τη Σιγγηδόνα (σημ. Βελιγράδι).
- **597.** Οι Αβαροσλάβοι πολιορκούν ανεπιτυχώς τη Θεσσαλονίκη.
- **598.** Συνθήκη ανάμεσα στο Βυζάντιο και τους Αβάρους καθορίζει τον ποταμό Δούναβη ως το μεταξύ τους σύνορο.

Οι Διάδοχοι Ιουστινιανού: Φωκάς (602-610)

- **602.** Ο στρατός του Δούναβη επαναστατεί - 23 Νοεμβρίου: Ο Φωκάς αναγορεύεται αυτοκράτορας του Βυζαντίου και θα παραμείνει στο θρόνο μέχρι τις 5 Οκτωβρίου του 610.
- Ο Μαυρίκιος και τα άρρενα τέκνα του σφαγιάζονται.
- **604-608.** Οι Πέρσες κυριεύουν την Έδεσσα (σημ. Ούρφα Τουρκίας).
- **605-610.** Αλληπάλληλες εξεγέρσεις εξαιτίας της τυραννικής εξουσίας του Φωκά τελικά οδηγούν στην ανατροπή του, αφού πρώτα οι Πέρσες φτάνουν, το 609, μέχρι τη Χαλκηδόνα, απέναντι από την Κωνσταντινούπολη.

Τέλος Ενότητας

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Νικόλαος Γ. Χαραλαμπόπουλος, Τίτλος μαθήματος: «Βυζαντινή Ιστορία. Διάλεξη 6: Ιουστινιανός Α' (β' μέρος: 548-565) – Διάδοχοι Ιουστινιανού: Ιουστίνος Β' (565-578) – Τιβέριος (578-582) – Μαυρίκιος (582-602) - Φωκάς (602-610)».

Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

<https://eclass.upatras.gr/courses/LIT1873/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

